

4) at komme ud, når man har lyst

En 78-årig mand, der hele sit liv som gartner har været vant til at være ude, skal ikke miste sin ret til et aktivt udeliv. Han skal kunne gå ud, når han ønsker det, også selv om han har brug for støtte. Det kunne f.eks. løses med fleksibilitet i arbejdstidstilrettelæggelsen blandt de ansatte i ældreplejen, udvidede ledsageordninger, eller hvad projektet måtte vise nødvendigt.

5) at træffe andre mennesker

For at opretholde en venne- og bekendtskabskreds er det nødvendigt, at man selv kan være udfarende, og det kan betyde, at man har brug for hjælp fra en ledsager. En 91-årig mand, der ikke møder andre, forværrer sit fysiske og psykiske velvære.

6) at købe tøj og ting efter egen smag

En 83-årig kvinde, der i hele sit liv har købt møbler ud fra sin særlige livsstil, skal ikke tvinges til at ændre smag, bare fordi hun er blevet ældre, og fordi hjemmet bliver omdannet til en arbejdsplads for de ansatte i ældreplejen. Tid til dialog om også dette emne mellem den ældre og den ansatte kan være udviklende for begge parter.

7) at komme i sin sædvanlige dagligvarebutik

En 77-årig, der ikke længere magter at bære indkøbskurven, skal have hjælp. Men hun skal ikke fratages muligheden for selv at vælge, hvilke varer der kommer i køleskabet. Ej heller skal hun tvinges til at handle i den dyre kiosk nede på hjørnet.

Det kan godt være, at det tager lidt længere tid at gå til den vanlige butik, men der ligger også en stor social gevinst i at gå på indkøb dér, hvor man kender de ansatte og de andre handlende.

8) at udvikles livet igennem

»At leve er at lære«, mener nogle. Det stopper ikke, bare fordi man er en 74-årig svagsynet kvinde. Kunst, musik, bøger, uddannelse eller udstillinger bør være tilgængeligt for alle. Man kunne f.eks. tænke sig ledsagehjælp til ældres aktiviteter. Det kunne også være vigtigt for den ældre at få læst højt fra sin avis.

9) at holde sine minder levende

En 93-årig enkemand, der har været vant til samtale og til at fortælle historier, og som har levet et begivenhedsrigt liv, har brug for fortsat at fortælle om det. Men hvis venner og pårørende er væk og den ansatte i ældreplejen ikke har fået tildelt tid til dette, så sygner minderne og den ældre væk. Der skal være tid til også at have hjemmehjælperen som samtaleven.

10) at vælge bolig

En 86-årig kvinde vil gerne bevare minderne gennem sine ting, men har måske ikke længere kræfter til at passe sit hjem med de tunge møbler. Det bliver et problem, hvis der ikke tildeles den nødvendige tid til rengøring, der jo vil tage længere tid hos denne ældre.

Beskrivelse af fremgangsmåde og følgegruppe

Formålet med forslaget er, at der udvikles metoder, så ældre kan få opfyldt deres behov og ønsker med udgangspunkt i de rettigheder, som er formuleret af FOA – Fag og Arbejde og Dansk Sygeplejeråd (DSR).

Borgere og ansatte i ældreplejen skal i fællesskab udvikle metoderne, der skal sikre kvalitet i mødet mellem borger og ansat. Det er ofte mennesker tæt på problemerne, som også er tæt på løsningerne.

Af samme grund kan der ikke på forhånd peges på, præcis hvilke metoder der skal afprøves, eller præcis hvilke konkrete mål der skal stiles mod. De vil i sagens natur være forskellige fra den ene borger til den anden og fra kommune til kommune. Det er netop forskelligheden og mangfoldigheden, som skal hjælpes frem af de metoder, som borgeren og personalet peger på.

Mødet mellem borger og ansat er i centrum – et møde, hvor det faglige skøn og borgerens behov sættes højere end minuttyranni og manglende fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen.

Målet er,

- at den ældre oplever kvalitet, indflydelse og plads til selv at prioritere blandt sine »ti rettigheder«,
- at den ansatte oplever større arbejdsglæde og finder det fagligt udfordrende at være ansat i hjemmeplejen,
- at den udviklede viden løbende integreres i de relevante uddannelser,
- at lokalpolitikere i kommunerne oplever sammenhæng mellem kommunens ældrepolitik, værdier og mål og de faktisk producerede ydelser,
- at der tilvejebringes komparativ forskning, der kan konkludere, hvilken betydning det forskellige metodevalg har for kvaliteten i ældreplejen,
- at lovgivningsmæssige, administrative og praktiske barrierer for den foreslåede metodeudvikling kortlægges.

Forslagsstillerne finder det afgørende, at der oprettes en forskningsenhed til støtte for overgangsperioden.

Forskningsenheden skal varetage projektstyringen med alt, hvad dette indebærer, hvilket er yderligere beskrevet i afsnittet om økonomi og ansvar. Særlig vigtigt er, at forskningsenheden sikrer, at den erhver-